

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Tomášem Bělohávkem ve věci

žalobce: **J. K.** narozený **[REDACTED]**
bytem **[REDACTED]**
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Chramostou
sídlem Kadaňská 3550, 430 03 Chomutov

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 - Nové Město
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 - Nové Město

o zaplacení 624 155 Kč s příslušenstvím

takto:

- I Žalovaná je povinna **zaplatit** žalobci 99 164 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9,75% ročně od 1. 11. 2019 do zaplacení, to vše ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku.
- II Žaloba se v části, ve které se žalobce domáhal, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit 524 991 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9,75% ročně od 1. 11. 2019 do zaplacení, **zamítá**.
- III Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu **nákladů řízení** ve výši 20 834,28 Kč k rukám právního zástupce žalobce ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá částky 624 155 Kč s příslušenstvím, a to jakožto Shodu s prvopisem potvrzuje Anežka Blažková.

finančního zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem ve formě nepřiměřené délky řízení vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDAKCE]. Žalobce uvádí, že jeho trestní stíhání bylo zahájeno dne 8. 3. 2006, rekapituluje průběh naříkaného řízení a uvádí, že toto řízení skončilo až 25. 10. 2018, tedy trvalo neuvěřitelných 12 let a 7 měsíců, což považuje za dobu nepřiměřeně dlouhou. Žalobce zdůrazňuje zásahy, k nimž došlo v důsledku trestního stíhání v jeho osobnostní sféře, když zdůrazňuje, že byl vystaven možnosti odsouzení, což bylo pro něj frustrující a omezující a poukazuje na medializaci celé kauzy, když byl jedním ze 13 trestně stíhaných [REDAKCE] města [REDAKCE]. Pokud jde o výši finančního zadostiučinění, pak žalobce požaduje částku ročního odškodnění ve výši 20 000 Kč, dospívá k základní částce 231 662 Kč a tuto zvyšuje o 40% proto, že se jednalo o věci nikoli složitou, dále o 50% pro to, že se nepodílel na délce řízení a jedná se o jednoznačné selhání orgánů činných v trestním řízení, dále ji zvyšuje o 20%, neboť řízení se fakticky vedlo celou dobu před soudem I. stupně a dále ji navyšuje o 40% pro zvýšený význam pro účastníka, a to jak typový tak individuální. Žalobce tak dospívá k žalované částce 624 155 Kč s příslušenstvím. K výzvě soudu pak žalobce podáním z 20. 1. 2020 upřesnil, že zadostiučinění, kterého se mu dostalo tím, že trestní stíhání bylo zastaveno pro promlčení, není možné považovat za dostačující z toho důvodu, že věc byla rozsáhle medializována, že tímto ve veřejnosti vzniklo přesvědčení o jeho vině, neboť řízení se vedlo velmi dlouho, a poukazuje na to, že žalobce se sám na délce řízení nijak nepodílel. Z tohoto důvodu považuje prosté konstatování porušení práva či omluvu, která navíc byla poskytnuta až na podnět žalobce, za nedostatečnou.

2. Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 16. 12. 2019. V tomto žalovaný uvádí, že nárok byl předběžně projednán v zákonem stanovené lhůtě a v rámci této bylo poskytnuto zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě. Žalovaná uvádí, že řízení probíhalo před dvěma stupni soudní soustavy, soudy I. stupně i II. stupně rozhodovaly 3x, a nakonec bylo řízení zastaveno z důvodu promlčení. Žalovaná konstatuje, že lze v řízení shledat konkrétní průtahy, pro které je nutno dospět k závěru, že řízení bylo vedeno nepřiměřeně dlouhou dobu, nicméně žalovaná poukazuje na právní a skutkovou složitost věci, když řízení se účastnilo 13 obžalovaných [REDAKCE] a byl zde velmi rozsáhlý důkazní materiál. Navíc obžalovaní nespolečně spolupracovali, odmítali vypovídat. Žalovaná dále uvádí, že žalobce po zastavení řízení netrval na projednání věci a naopak projevoval o řízení extrémní nezájem. Žalovaná namítá, že šlo na straně obžalovaných o silně sdílenou újmu a že rovněž tvrzený poškozený, statutární město [REDAKCE] se k řízení nepřipojilo, tedy nehrozila povinnost k náhradě škody i v případě, že by žalobce odsouzen byl. Pokud jde o samotné promlčení, žalovaná namítala, že promlčením zaniká trestní odpovědnost z důvodů především hmotněprávních a že v tomto řízení bylo možno pokračovat, pokud by žalobce na projednání věci trval, avšak žalobci by již nehrozilo uložení trestu. Žalovaná uvádí, že konstatování porušení práva, které bylo poskytnuto, ve spojení se zastavením trestního stíhání z důvodu promlčení, tak v zásadě představuje způsobilé a účinné zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou délkou stíhání. Další zadostiučinění pak lze přiznat pouze tehdy, pokud by tato satisfakce, spočívající v zastavení trestního stíhání pro jeho délku nebyla dostačující s ohledem na konkrétní okolnosti případu. Žalovaná má proto za to, že konstatování porušení práva je satisfakcí dostačující.

3. Z předběžného uplatnění nároku sepsaného žalobcem a z potvrzení žalované, obsažené v jejím stanovisku má soud za prokázané, že žalobce žalobou uplatněný nárok u žalované předběžně uplatnil dne 30. 4. 2019.

4. Z článku „[REDAKCE] půjdou kvůli prodeji akcií před soud“, dále z článku „[REDAKCE] chodí 10 let k soudu kvůli prodeji akcií, nyní znovu“, dále z článku „Soud zprostil obžaloby 13 [REDAKCE] nebyli bezohlední, řekl“, dále z článku „Policie vyšetřuje [REDAKCE]“, dále z článku „Soud řeší škody při prodeji akcií v majetku [REDAKCE]“, dále z článku „Clenové současného i bývalého [REDAKCE] stojí před soudem“, soud zjistil, že předmětné trestní řízení bylo předmětem medializace, nicméně z těchto článků nebylo zjištěno, že

by se orgány činné v trestním řízení na iniciaci této medializace podíleli nebo že by k ní jinak nevhodně přispěli, například porušením presumpce neviny a podobně. Tato medializace je tak důsledkem toho, že trestní řízení je zásadně veřejné.

5. Ze spisu vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDAKCE] soud zjistil následující. Trestní stíhání žalobce bylo zahájeno usnesením Policie České republiky SKPV Správy Severočeského kraje, II. odbor – HK 1. odd. v Ústí nad Labem ČTS: [REDAKCE] ze dne 8. 3. 2006, kdy bylo zahájeno trestní stíhání žalobce pro trestný čin porušování povinností při správě cizího majetku podle ustanovení § 255a odst. 1, odst. 2 písm. a), b) trestního zákona, kterého se měl dopustit tím, že na podkladě výběrového řízení vyhlášeného dne 12. 4. 2005 statutárním městem [REDAKCE] dal na prodej 103 699 kusů akcií etc. Dne 14. 3. 2006 bylo usnesení doručeno žalobci. Dne 17. 3. 2006 proti němu podal žalobce stížnost, která byla dne 25. 4. 2006 pod č. j. [REDAKCE] zamítnuta. Žalobce odmítl dne 24.5.2006 vypovídat. Trestně stíháno bylo celkem 13 obžalovaných. Ve věci byl vypracován znalecký posudek dne 14. 10. 2005 a následně bylo zajišťováno značné množství důkazního materiálu, byly zjišťovány listiny k vývoji kurzu, objemů obchodů, emitenta akcií apod. Dne 30. 11. 2006 byla podána obžaloba u Krajského soudu v Ústí nad Labem, která byla vedena pod sp. zn. [REDAKCE] a Krajský soud v Ústí nad Labem pod č. j. [REDAKCE] na neveřejném zasedání dne 20. 5. 2008 trestní stíhání zastavil. Proti tomu byla podána stížnost ze strany státní zástupkyně dne 30. 5. 2008. Dne 18. 6. 2008 byl spis předložen Vrchnímu soudu v Praze, jako soudu odvolacímu, a ten pod č. j. [REDAKCE] usnesení, kterým bylo řízení zastaveno, zrušil a věc vrátil státnímu zástupci k dalšímu došetření. Následně byl vypracován nový znalecký posudek, který byl soudu předložen 30. 6. 2009. Nově byli obvinění a jejich právní zástupci vyzváni k možnosti prostudovat spis a dne 11. 8. 2009 ve věci byla podána nová obžaloba ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem – ta byla vedena pod sp. zn. [REDAKCE]. Následovalo dne 10. 12. 2009 prodloužení lhůty pro nařízení hlavního líčení do 10. 3. 2010 pro velké množství nevyřízených věcí z předchozích let a stejně tak ještě dne 10. 6. 2010, 10. 9. 2010, 12. 10. 2010, a to až do dne 10. 3. 2011. Dne 3. 4. 2013 bylo nařízeno hlavní líčení na den 5. až 7. 6. 2013, k tomuto byli obesíláni obžalovaní. Následně hlavní líčení neproběhlo, bylo předročeno na den 5. až 6. 9. 2013 s tím, že na něm mělo dojít k výsledku obžalovaných, všichni obžalovaní využili svého práva a odmítli vypovídat. Hlavní líčení pak bylo odročeno na den 3. až 4. 10. a 7. až 8. listopadu 2013. Jsou předvoláni svědci, je předložen znalecký posudek. Hlavní líčení dne 3. až 4. 10. 2013 se koná v nepřítomnosti všech obžalovaných, byli vyslechnuti svědci. Další hlavní líčení proběhlo dne 7. 11. 2013, na něm byl vyhlášený rozsudek jménem republiky, kdy byli obžalovaní obžaloby zproštěni. Dne 6. 1. 2014 státní zástupkyně podala odvolání v neprospěch obžalovaných a dne 5. 3. 2014 byl spis předložen Vrchnímu soudu v Praze a ten usnesením č.j. [REDAKCE] zrušil rozhodnutí soudu I. stupně a věc vrátil k dalšímu řízení. Dne 16. 2. 2015 se dotazuje státní zástupkyně soudu, kdy je možno očekávat další pokrok ve věci. Na den 6. až 7. ledna 2016 je dne 11. 9. 2015 nařízeno hlavní líčení. Dne 6. 1. 2016 ve věci proběhlo hlavní líčení, bylo odročeno na 19. až 20. 4. 2016, státní zástupkyně žádá o přeložení tohoto hlavního líčení z důvodu kolize, hlavní líčení je 16. 2. 2016 předročeno na den 20. až 26. dubna 2016. Dne 25. dubna 2016 hlavní líčení proběhlo, byl na něm vyhlášen rozsudek jménem republiky, kterým byli obžalovaní obžaloby zproštěni. Státní zástupkyně podala odvolání, které doplnila dne 30. 1. 2018. Spis byl předložen dne 11. 6. 2018 Vrchnímu soudu v Praze a ten rozhodl pod č. j. [REDAKCE] tak, že rozsudek soudu I. stupně zrušil a řízení zastavil, a to dle § 257 odst. 1 písm. c), § 223 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. b) t.ř. Tedy k zastavení trestního řízení došlo pro promlčení trestního stíhání. Toto rozhodnutí nabylo právní moci 15., 16. a 17. listopadu 2018, ve vztahu k žalobci pak dne 16.11.2018.

6. Soud učinil ve věci závěr o skutkovém stavu ohledně průběhu soudního řízení korespondující se skutkovými zjištěními popsány výše. Z důkazů v řízení provedených byla učiněna skutková zjištění pro posouzení důvodnosti žalobou uplatněného nároku, jak jej soud níže podává, plně postačující.

Shodu s prvopisem potvrzuje Anežka Blažková.

7. Soud posoudil předmětnou věc po právní stránce podle těchto ustanovení:

Podle ust. § 1 zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen „OdpŠk“ nebo „zákon“), stát odpovídá za podmíněk zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle § 2 zákona odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona stát odpovídá za podmíněk zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.

Podle ust. § 13 odst. 1 stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Podle ust. § 26 zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v zákoně občanským zákoníkem ("o.z.").

Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 cit. ust. v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

Podle § 14 odst. 1 cit. zák. se nárok na náhradu škody uplatňuje u úřadu uvedeného v § 6, přičemž podle ust. odst. 3 cit. § je uplatnění nároku na náhradu škody podle tohoto zákona podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu.

Ust. § 15 odst. 2 cit. zák. pak stanoví, že poškozený se může domáhat náhrady škody u soudu pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.

8. V řízení bylo prokázáno, že žalobce svůj nárok u žalované předběžně uplatnil ve smyslu § 14 odst. 1, 3 OdpŠk, proto věc může být projednána před soudem (§ 15 odst. 2 OdpŠk).

9. Obecně platí, že předpokladem odpovědnosti státu za škodu dle OdpŠk je splnění tří podmíněk: 1) existence odpovědnostního titulu (nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu), 2) vznik škody a 3) příčinná souvislost mezi odpovědnostním titulem a vznikem škody. Nezákonné rozhodnutí nebo nesprávný úřední postup a vznik škody tudíž musí být ve vzájemném poměru příčiny a následku. Absence i jen jednoho z těchto předpokladů odpovědnosti je přitom důvodem pro zamítnutí nároku na náhradu škody.

10. Soud se nejprve zabýval otázkou, zda soud vydal rozhodnutí v předmětném řízení v přiměřené lhůtě ve smyslu § 13 odst. 1 věty třetí OdpŠk. Pro řízení není obecně stanovena žádná lhůta, kterou by bylo možné považovat za přiměřenou. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku (dále i jen „ESLP“) za aspekty přiměřenosti lhůty považuje jednak zájem účastníka na rychlém vyřízení věci a jednak obecný zájem na řádném výkonu spravedlnosti. Přitom přihlíží ke složitosti věci, chování účastníků a státních orgánů a významu řízení pro účastníka. Tomu odpovídá i ustanovení § 31a odst. 3 OdpŠk, dle kterého soud přihlíží při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k celkové délce řízení, složitosti řízení, jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, postupu orgánů veřejné moci

Shodu s prvopisem potvrzuje Anežka Blažková.

během řízení a významu předmětu řízení pro poškozeného. Tato kritéria se pak použijí i na zjištění, zda byla délka řízení přiměřená (k tomu stov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2012, sp. zn. 30 Cdo 35/2012).

11. Předmětné řízení tak trvalo ve vztahu k žalobci od 8. 3. 2006 (usnesení o zahájení trestního stíhání) do 16. 11. 2018 (právní moc rozhodnutí odvolacího soudu), tj. 12 let a 8 měsíců, což je doba s ohledem na veškeré dále uvedené okolnosti případu nepřiměřená. K uvedenému závěru vede soud právě již vyhodnocení kritérií § 31a odst. 3 OdpŠk. Jednalo se o trestní stíhání žalobce a dalších 12 spoluobviněných a následně spoluobžalovaných, kdy i Evropský soud pro lidská práva i konstantní judikatura spojuje s trestním stíháním poškozených nutnost rychlého a účinného vyřešení takového řízení, a to tak, aby zde byl naplněn účel trestního stíhání. Zároveň je nutné poukázat na skutečnost, že se u trestního řízení jedná o řízení, které zasahuje zásadně do osobní sféry žalobce, a to právě nejistotou ohledně výsledku tohoto řízení, které zásadním způsobem může ovlivnit život trestně stíhané osoby. Celková délka řízení v rozsahu 12 let a 8 měsíců je dle názoru soudu nepřiměřená, a to ke všem okolnostem daného případu, byť ve věci bylo stíháno 13 spoluobviněných a předmětem řízení byla zejména jejich činnost v rámci rozhodování o záležitostech města [redacted]. Ani toto nemůže být omluvou pro takto nepřiměřenou délku řízení. Je nutné poukázat i na skutečnost, že řízení probíhalo poměrně nekonzistentně, byť byly v rámci přípravného řízení zajišťovány důkazy a důkazní prostředky, byl vypracován znalecký posudek, následně byla podána obžaloba, dospěl soud k závěru, že takto ukončené přípravné řízení není dostačující. Toto vedlo k podání nové obžaloby, kdy však v rámci řízení u Krajského soudu v Ústí nad Labem, jako soudu I. stupně, bylo opakovaně zjišťováno, že se nejedná o trestný čin, který byl kladen obžalovaným za vinu. Následně došlo k tomu, že řízení trvalo natolik dlouhou dobu, že došlo k promlčení trestního stíhání žalobce (již v roce 2014). Právě tato skutečnost, že nebylo (právě pro délku řízení, která vyústila v promlčení) ve věci samé rozhodnuto o vině ani nevině obžalovaných, ale že trestní stíhání žalobce bylo zastaveno z důvodu jeho promlčení tohoto trestního stíhání, je jasným ukazatelem skutečnosti, že celé řízení trvalo takovou dobu, že i trestní řád spojuje s během doby zánik trestnosti činu, a to právě promlčením uvedeného trestního stíhání. Soud tak dospěl k závěru, že celková délka řízení byla nepřiměřená a došlo tak k nesprávnému úřednímu postupu dle ustanovení § 13 zákona 82/98 Sb., spočívající v nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Ve věci lze dále shledat i dílčí průtahy, které tento závěr odůvodňují, zejm. v období od března 2011 do dubna 2013 a od července 2014 až do září 2015, kdy nebyly činy žádné úkony, které by posouvaly věc k jejímu ukončení.

12. Za situace, kdy zdejší soud dospěl k závěru, že celková délka trestního řízení byla nepřiměřená, dále posuzoval, zda je dostačujícím zadostiučiněním samotné konstatování porušení práva ve spojení se zastavením trestního stíhání z důvodu promlčení, kdy toto konstatování považovala za dostatečné žalovaná. Soud I. stupně v tomto směru dospěl k závěru, že konstatování práva ve spojení se zastavením řízení z důvodu promlčení, dostačující formou nápravy není, a to vzhledem k celkové nepřiměřené délce řízení, kdy právě pouze v důsledku promlčení došlo k zastavení uvedeného trestního stíhání. Soud uvádí, že pokud by dle tvrzení žalované žalobce trval na pokračování v uvedeném trestním stíhání, potom by celková délka řízení byla ještě delší, než jaká byla dosud, a to délka přesahující 12 let a 8 měsíců. Vzhledem k tomu, že se jedná o požadavek žalobce na odškodnění za celkovou nepřiměřenou délku řízení, nikoliv za samotné vedení trestního stíhání z důvodu nezákonného rozhodnutí, má soud za to, že je v tomto směru irelevantní, jaký byl výsledek trestního stíhání, tj. zda žalobce byl či nebyl shledán vinným z trestného činu. Navíc soud poukazuje na všechna rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ve všech svých rozsudcích shledal obžalované, v tomto případě i žalobce, nevinnými a obžaloby je ve svých rozsudcích zprostil. Nelze proto souhlasit s tvrzením žalované, že žalobce měl trvat na pokračování v řízení i po zastavení z důvodu promlčení, aby tak dosáhl jasného výsledku ohledně viny, resp. nevin.

13. Soud proto dospěl k závěru, že je nutné vzniklou nemajetkovou újmu odškodnit

Shodu s prvopisem potvrzuje Anežka Blažková.

v penězích, a to pro kritérium celkové délky řízení jako takové, dále postupu orgánu činných v trestním řízení (kdy lze shledat i zásadní průtahy uvedené výše) a dále pro zásahy do osobnostní sféry žalobce, způsobené vedle obav o výsledek řízení i veřejnou známostí tohoto stíhání (v důsledku medializace).

14. Postup při určení přiměřené výše peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou délkou řízení stanovil ve své ustálené judikatuře Nejvyšší soud. Zdůraznil, že pro zachování jednotnosti rozhodování ve věcech odškodnění za porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě je nezbytné, aby soudy ve svých rozsudcích podrobně vysvětlily, z jaké základní částky odškodnění vyšly a jakým způsobem, včetně procentního vyjádření, zohlednily kritéria uvedená v § 31a odst. 3 písm. b) až e) OdpŠk při určení konečné výše odškodnění (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 2010, sp. zn. 30 Cdo 3026/2009). Na závěru o výši zadostiučinění by se měla kritéria uvedená v § 31a odst. 3 písm. b) až e) OdpŠk projevit ve stejném poměru, v jakém se podílela na celkové délce řízení; zásadně vhodnou formou tohoto projevu je procentní modifikace základní částky odškodnění za (celé) řízení (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 10. 2012, sp. zn. 30 Cdo 1710/2012). Z konstantní judikatury Evropského soudu pro lidská práva a Nejvyššího soudu (viz např. rozsudky ze dne 12. 1. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1151/2009, ze dne 26. 1. 2011, sp. zn. 30 Cdo 4889/2009 nebo ze dne 13. 7. 2011, sp. zn. 28 Cdo 4540/2009) plyne, že za soudní řízení lze přiznat účastníku řízení základní částku v rozmezí mezi 15 000 Kč až 20 000 Kč za první dva roky a dále pak za každý další rok řízení.

15. Za posuzované řízení v délce trvání 12 let a 8 měsíců tak soud přiznal žalobci základní částku ve výši 198 328 Kč, když vycházel z částky 17 000 Kč za první dva roky řízení (každé soudní řízení musí trvat určitou dobu, přičemž nemajetková újma v prvních letech trvání řízení není příliš závažná), a z částky 17 000 Kč za každý další rok řízení, tj. z částky 1 416 Kč za každý další měsíc řízení. Při stanovení základní částky ročního odškodnění soud vyšel ze základního rozmezí 15 000 – 20 000 Kč za jeden rok řízení (viz NS Cpjn 206/2010). Vyšší než spodní hranice této základní částky se dle zavedené praxe užije u soudních řízení, která překročí délku trvání 10 let. Nejvyšší soud při závěru, že každé řízení vždy nějakou dobu trvá, vychází z doby dvou let. Při úvaze, že výše uvedené rozmezí má být rovnoměrně rozloženo a horní hranice tohoto rozmezí se použije až u mimořádně dlouhých řízení, považuje soud za odpovídající, aby byla základní částka ročního odškodnění navýšena vždy o 1 000 Kč za každé dva roky řízení přesahující dobu 10 let. Soud tak uzavírá, že soudní řízení trávající mezi 12 – 14 lety bude odškodňováno základní částkou 17 000 Kč.

16. Tuto částku pak je nutno upravit, a to (předně) v důsledku demonstrativně vyčtených kritérií uvedených pod písmeny b) až e) § 31a odst. 3 OdpŠk, tj. s přihlédnutím k: b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

17. Základní částku odškodnění tak soud poměřoval parametry nastavenými v ustanovení § 31a odst. 3 zákona 82/1998 Sb. a dospěl k závěru, že je nutné ji snížit o 40% z důvodu složitosti samotného řízení, když z přípravného řízení vyplývá značná obtížnost při shromažďování důkazů, a to i vzhledem k tomu, že všichni obžalovaní ve věci byli naprosto nečinní, stejně tak jako město [redacted] jako poškozený, odmítali vypovídat jak v přípravném řízení, tak následně i u hlavních líčení. Řízení bylo složité i z toho důvodu, že bylo nutné vyhotovovat znalecké posudky, vypořádat se se znaleckým posudkem, který byl předložen ze strany obžalovaných, a bylo nutné zjišťovat bankovní tajemství. Vzhledem k velkému množství obžalovaných i jejich právních zástupců potom samotné nařizování hlavního líčení bylo obtížné také po stránce procesní. K uvedenému snížení pro složitost řízení tak soud přistoupil zejm. pro skutkovou a procesní složitost řízení, právní složitost shledal soud standardní. Dále je na místě základní částku navýšit o 20% z důvodu značného významu řízení pro žalobce. Jednalo se o trestní stíhání žalobce, a to ještě z důvodu výkonu jeho funkce u města [redacted] řízení bylo medializováno a zasáhlo tak do osobnostní sféry žalobce. I

Shodu s prvopisem potvrzuje Anežka Blažková.

samotná judikatura Evropského soudu pro lidská práva i soudu vnitrostátních, spojuje (typově) se samotným trestním stíháním již obecně zvýšený význam takového řízení pro jeho účastníky. Dále soud I. stupně navýšil základní částku o 40%, a to z důvodu liknavého postupu soudů, zejména Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ve věci způsobil značné průtahy, a státního zastupitelství, které podalo obžalobu, aniž by byly splněny předpoklady pro možné projednání takového případu, což je evidentní právě z usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. [REDAKCE] kterým soud řízení zastavil. Vrchní soud v Praze v uvedené souvislosti dne 30.10.2008 konstatoval v rozhodnutí č. j. [REDAKCE] že sice z dosud shromážděných důkazů vyplynulo, že si obvinění při plnění důležité povinnosti opatrovat a spravovat cizí majetek neopatrili veškeré materiály, avšak je nutné došetření, které přesahuje možnosti soudu a věc tak byla vrácena státnímu zástupci k došetření. Další liknavý postup vyplývá i ze zpráv Krajského soudu v Ústí nad Labem, kdy je jasně ze zákona daná lhůta k nařízení hlavního líčení, která však byla neustále prodlužována, a to 10.3.2010, opakovaně do 10.3.2011, avšak hlavní líčení bylo následně nařízeno až 3.4.2013, po více než třech letech od podání obžaloby. Ve věci potom opakovaně soud I. stupně rozhodoval, následně byl rozsudek I. stupně zrušen, byl opět vrácen k dalšímu řízení pro nedostatečná skutková zjištění a následně došlo k rozhodnutí ohledně zastavení řízení z důvodu promlčení. Ve vztahu k počtu soudních soustav je nutné uvést, že řízení probíhalo na dvou stupních soudní soustavy. Soud má za to, že se jedná o počet soudních soustav, který je naprosto přiměřený a není na místě procentuálně moderovat základní částku. Stejně tak účastníci nezpůsobili nepřiměřenou délku uvedeného trestního stíhání. Je faktem, že žalobce a všichni spoluobžalovaní odmítli jak v přípravném řízení, tak i u hlavního líčení vypovídat, jedná se však o postup, který je přímo zakotven v trestním řádu. Využití práva nevypovídat, nemůže být proto kladeno k tíži žalobce. Konečně jelikož na straně obžalovaných vystupovalo společně celkem 13 osob, uzavírá soud, že se jednalo u žalobce o újmu silně sdílenou, a proto pro toto kritérium soud základní částku ponížil o dalších 20%.

18. Žalovaná odkázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, a to sp. zn. 30Cdo 1273/2014, které však nelze dle názoru zdejšího soudu aplikovat na případ žalobce, neboť v případě rozhodovaném dovolacím soudem bylo trestní stíhání zastaveno právě z důvodu nepřiměřené délky řízení. Dalším rozhodnutí, na které žalovaná upozornila, bylo rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR č. j. 30Cdo 843/2017 ze dne 27.2.2019, kdy toto rozhodnutí je možné aplikovat na případ žalobce. Nejvyšší soud v rozhodnutí dospěl k závěru, že byť důvodem promlčení trestní odpovědnosti a následného zastavení trestního stíhání primárně není poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou obviněnému nepřiměřenou délkou jeho trestního stíhání, neznamená to, že právě s ohledem na důsledky takového rozhodnutí, tj. nemožnost uložit trest, nemůže rozhodnutí o zastavení trestního stíhání formu zadostiučinění představovat, a to zejména ve spojení s konstatováním porušení práva, které je základní plnohodnotnou formou zadostiučinění. Konstatování porušení práva ve spojení se zastavením trestního stíhání z důvodu jeho promlčení tak dle dovolacího soudu zásadně představuje pro poškozeného způsobilé, účinné a dostatečné zadostiučinění za nemajetkovou újmu, způsobenou délkou trestního stíhání a ještě jinou formou zadostiučinění lze vedle toho poškozenému přiznat, pokud se odškodnění, kterého se mu tak dostalo, s ohledem na konkrétní okolnosti případu, nejeví jako dostačující.

19. S přihlédnutím ke shora uvedenému rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30Cdo 843/2017 dospěl soud I. stupně k závěru, že ohledem na konkrétní okolnosti případu, se samotné konstatování práva ve spojení se zastavením trestního stíhání z důvodu jeho promlčení, nejeví jako dostačující. U žalobce se jednalo o poměrně závažný trestný čin (z hlediska jeho vnímání veřejností), pro který byl stíhán. Jednalo se o čin, který byl spojený i s politikou na regionální úrovni u žalobce. Celé trestní stíhání a zejména potom jeho délka zapůsobila právě v oblasti této jeho činnosti, neboť v důsledku trestního stíhání, které bylo medializováno po dlouhou dobu cca 13 let, byl žalobce ostrakizován i ze strany médií. Vzhledem k tomu, že se jednalo o regionální úroveň a byla zde široká povědomost o tom, že vůči žalobci je takovouto dobu vedeno trestní stíhání, se žalobce nemohl angažovat v politickém životě. Lze uvěřit i tomu, že délka trestního

Shodu s prvopisem potvrzuje Anežka Blažková.

stíhání žalobce fakticky připravila o možnost být volen i nadále, neboť došlo k odklonu jeho voličské základny. Celková délka řízení mu tak znemožnila se aktivně zapojovat do politického života v aktivní roli. Soud tak dospěl k závěru, že vzhledem ke všem okolnostem případu je namíste přiznat žalobci zadostiučinění v penězích, jak je shora uvedeno, a to přesto, že řízení bylo zastaveno právě pro promlčení trestního stíhání.

20. Při stanovení přiměřené výše zadostiučinění je však skutečnost zastavení řízení pro promlčení nutno zohlednit. Pokud byl tedy žalobce již částečně odškodněn v rámci samotného trestního stíhání, a to zastavením trestního stíhání v důsledku promlčení, a současně se mu dostalo konstatování porušení práva, což představuje i dle shora uvedené judikatury jinak plnohodnotnou formu zadostiučinění, je na místě vypočtenou částku zadostiučinění v penězích ponížít ještě o 50%, a to z toho důvodu, že právě těchto 50% odškodnění je představováno samotným zastavením trestního stíhání žalobce z důvodu jeho promlčení a konstatování porušení práva ve spojení s touto situací.

21. Za situace, kdy soud dospěl po moderaci základní částky ve smyslu ust. § 31a odst. 3 zákona 82/1998 Sb. - která je v souhrnu všech kritérií nulová, tedy je rovna základní částce - k finančnímu odškodnění ve výši 198 328 Kč, shledal soud, že při 50% ponížení je přiměřeným zadostiučiněním částka ve výši 99 164 Kč, která je dle názoru zdejšího soudu schopná plně reparovat vzniklou nemajetkovou újmu žalobce. Tuto částku soud proto žalobci přiznal a ve zbytku žalobu zamítl.

22. Úrok z prodlení je odůvodněn § 1968, § 1970 a § 605 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. a stanoviskem občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjñ 206/2010, dle kterého má poškozený právo na úrok z prodlení ode dne následujícího po uplynutí lhůty šesti měsíců poté, kdy nárok na náhradu přiměřeného zadostiučinění uplatnil postupem podle § 14 zákona. Úroky z prodlení pak soud přiznal z částky finančního zadostiučinění, kterou shledal, z důvodů uvedených výše, za přiměřenou. Soud přiznal úroky z prodlení ve výši požadované žalobcem, když tato nekoliduje s výší zákonnou, je dokonce nižší.

23. O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř.; takto prodloužená pariční lhůta odpovídá podmínkám čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná při výplatě peněžních plnění řídí, přičemž soudu současně nejsou známy okolnosti, pro něž by bylo důvodné se domnívat, že stanovení delší lhůty k plnění oproti třídní lhůtě zákonné může způsobit žalobcům jakoukoliv újmu.

24. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 1 a § 151 odst. 1 o. s. ř., podle kterého účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.

25. V souzeném případě byl žalobce zcela úspěšný, proto má proti žalované právo na náhradu nákladů řízení, v plné výši, neboť výsledek řízení projevující se tím, že poškozený dosáhne satisfakce uložení povinnosti škůdce nahradit mu nemateriální újmu, lze hodnotit ve smyslu zásad úspěchu ve věci obdobně jako plný úspěch, byť poškozenému nebylo přiznáno jím požadované plnění v celé jeho výši (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2707/2013, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 40/2014).

26. Žalobci, který byl v řízení právně zastoupen, vznikly v řízení náklady v celkové výši 20 834,28 Kč, která je tvořena:

- soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč;
- 4x odměna právního zástupce za 4 úkony právní služby á 3.100,- Kč bez DPH (převzetí zastoupení; žaloba; vyjádření k výzvě soud; účast na soudním jednání), tj. celkem 12 400 Kč bez DPH a 15 004 Kč s DPH (dle § 6,7, 9/4a), 11/1a),d),g) AT; tarifní hodnota 50 000 Kč dle usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3378/2013);

- paušální náhrada hotových výdajů právního zástupce za úkony právní služby dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu á 300,- Kč, tj. celkem 1 200 Kč bez DPH a 1 452 Kč s DPH;
- 1x náhrada cestovného za cestu vozidlem ze sídla právního zástupce do sídla soudu a zpět za 2 x 96 km (cesta tam a zpět dle www.mapy.cz), při spotřebě 9,1 litrů BA/100 km + náhrada za promeškaný čas za každou cestu k soudu a zpět (tj. vždy 6 x ½ hod.; dle www.mapy.cz) po 100 Kč dle § 14 advokátního tarifu – v celkové výši na jednu cestu 2 378,28 Kč s DPH

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do patnácti dnů ode dne jeho doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (exekuci).

Praha 13. října 2020

JUDr. Tomáš Bělohlávek v. r.
soudce